

SPİNAL KORD PATOLOJİLERİNDE MYELOGRAFİNİN TANI DEĞERİ

M. KABAN*, S. ÇOBANOĞLU**, S. ÖZAKBAŞ**, A.F. SORAN**, A. DOĞAN**,
E. TOMATIR**

ÖZET

Çalışmamızda, Nisan 1985 ile Şubat 1989 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirürji Anabilim Dalında ameliyat edilen 75 hastada retrospektif olarak myelografinin spinal kord patolojilerinde tanı değerini ortaya koymak amaç edinilmiştir.

Tüm serimizde myelografinin tanı değeri % 77.3, disk hernilerinde ise % 85.4 olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Myelografi, Spinal patoloji, Disk herniasyonu

SUMMARY

THE DIAGNOSTIC VALUE OF MYELOGRAPHY IN SPINAL CORD PATHOLOGY

In this study we evaluated the diagnostic value of myelography carried out on 75 cases with spinal and / or spinal cord pathology upon whom operated in the Trakya University Medical Faculty Department of Surgical Neurology between April 1985 and February 1989.

In conclusion, its diagnostic value was found to be around % 77.3 for all cases and % 85.4 in disc herniation, when considered on its own.

Keywords: Myelography, Spinal pathology, Disc herniation

GİRİŞ

Spinal kord patolojilerinde myelografinin tanı değerini bilmek, kuşkusuz tanıya daha bilinçli bir yaklaşım için zorunludur. Günümüzün yüksek teknoloji ürünlerinden CT ve MRI gibi tetkik yöntemlerine rağmen, myelografi yine de spinal kord patolojilerinde tanı amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır.

* Trakya Üniversitesi Tıp Fak. Radyoloji Anabilim Dalı EDİRNE

** Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirürji Anabilim Dalı EDİRNE.

Biz de, önce myelografileri çekilip daha sonra opere edilen 75 vakada, myelografi ile ameliyat bulgularını karşılaştırarak bu yöntemin tanı değerini ortaya koymayı amaçladık.

GEREÇ, YÖNTEM VE BULGULAR

Çalışmamıza Nisan 1985 ile Şubat 1989 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirürji Anabilim Dalında ameliyat edilen 45'i erkek, 30'u kadın olmak üzere 75 olgu alındı. Hastalarımızdan en genci 20, en yaşlısı 68 yaşında olup, yaşı ortalaması 46.05'tir.

Bu olguların hepsinin myelografileri mevcut olup, dört sevikal myelografiden iki tanesi C₁-C₂ vertebraları arasından girilerek, iki tanesi de L3-L4 vertebraları arasından girilip kontrast maddenin servikal bölgeye transportu sağlanarak yapılmıştır.

Bir dorsal ve 70 tane lumbosakral myelografiler L-3L4 vertebralalar aralığından girilerek yapılmıştır.

Materyalimizi oluşturan 75 olgudaki ameliyat sonuçları çalışmamızın kontrol grubunu oluşturdu. Myelografilerin ameliyat bulguları ile karşılaşılması şu şekilde yapılmıştır:

1- Myelografide patoloji var, ameliyatta da aynı patoloji varsa: Gerçek (+)

2- Myelografide patoloji saptanmış, fakat ameliyatta aynı patoloji saptanmamışsa (seviye hatası dahil): Yalancı (+)

3- Myelografide patoloji saptanmamış, fakat ameliyatta patoloji varsa: Yalancı (-)

4- Myelografi normal, ameliyatta normal ise buna: Gerçek (-) denmiştir.

Ameliyat edilen hastalardan 48'inde (% 64) disk hernisi, 7'sinde (% 9.3) spinal kanal stenozu ile birlikte disk hernisi bulunmuştur. Böylece 75 olguluk serimizde disk hernisine 55 kişide (% 73.3) rastlanmıştır.

Sadece spinal kanal stenozu 11 olguda (% 16), 3 hastada (% 4) metastatik tümör, 2 olguda (% 2.6) faset ve ligamentum flavum hipertrofisi, 1 olguda (% 1.3) fibrozis, 1 olguda (% 1.3) servikal kot saptanmıştır. Ayrıca bir olgu (% 1.3) ameliyatta normal bulunmuştur.

Gerek tüm olgular, gerekse disk hernili olgular açısından ameliyat bulguları ile myelografisinin karşılaşılması Tablo 1 ve 2'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Tüm olgularda ameliyat bulguları ile myelografilerinin karşılaştırılması.

	Vaka Sayısı	%
Gerçek (+)	57	76
Yalancı (+)	14	18.6
Yalancı (-)	3	4
Gerçek (-)	1	1.3

Tablo 2. Disk hernili olgularda ameliyat bulguları ile myelografilerinin karşılaştırılması

	Vaka Sayısı	%
Gerçek (+)	47	85.4
Yalancı (+)	6	10.9
Yalancı (-)	2	3.6

Klinik ön yargı, özellikle şüpheli olgularda radyolog ve klinisyeni klinik veri doğrultusunda karar vermeye sürüklər. Bu da yalancı (+)'lığı artırır (1, 2). Bu nedenle myelografilerin yorumu klinikten ve ameliyattan haberi olmayan radyologlar tarafından yapılmıştır.

TARTIŞMA

Myelografinin tanı değeri, opere ediler 75 olgu için: 57 vakada gerçek (+) ve 1 vakada gerçek (-) olmak üzere toplam 58 vakada % 77.3 olarak saptanmıştır.

Benzer bir çalışmada Gillström ve arkadaşları (1) 37 olguluk myelografilerinde tanı değeri olarak, % 57 gerçek (+), % 5.4 gerçek (-) olmak üzere toplam % 62.4 bulmuşlardır.

İncelememizi sadece 55 disk hernili olgu açısından ele alacak olursak, myelografinin tanı değeri 47 vakada gerçek (+) ile % 85.4'tür. 6 vakada yalancı (+) sonuç çıkmakla birlikte, bu vakalarda operasyon sırasında disk hernisi saptanmış fakat myelografideki seviye hatalı çıkmıştır. Buna isabet eden % 10.9'luk oranı da eklersek, myelografinin disk hernilerindeki tanı değeri % 85.4 ile % 96.3 arasında değişmektedir.

Hirsch ve arkadaşları (1969), Praestholm ve Lester (1970), Hansen ve arkadaşları (1976) suda eriyen kontrast maddelerle yapılan ve cerrahide onaylanan lomber disk hernilerinde myelografinin tanı değerini % 95 olarak saptamışlardır (e).

Ketonen ve Gyldensted (4) lomber disk hernilerinde myelografinin tanı değerini % 60-87 oranları arasında bulmuşlardır. Shapiro (5) myelografinin

disk hernilerindeki tanı değerini, cerrahi olarak doğrulanın 1472 hastada % 84 bulmuştur.

Ayrıca Haughton ve arkadaşlarının (6) 52 olguluk çalışmalarında myelografi ile ameliyat tanısı % 84.6 oranında uyumlu bulunmuştur.

Modic ve arkadaşları (7) ise myelografinin tanısal değerini lomber disk hernilerinde % 84.3 olarak bildirmiştir.

Bosacco ve arkadaşları (8) lomber disk hernisinden şüphelenilen 134 hastada CT ve myelografi arasında uygunluk, Yang ve arkadaşları (9) myelografiyi CT ile tanısal bakımından % 90 oranında eşit bulmuşlardır.

Gerek bizim çalışmamızda gerekse literatürdeki veriler, günümüzde hızla ilerleyen nöroradyolojik tetkiklerden CT ve MRI'a rağmen spinal kord patolojilerinde myelografinin tanı yöntemi olarak önemini koruduğunu göstermektedir.

CT ve MRI'a göre daha invaziv olmakla birlikte myelografinin ülkemiz koşullarında her yerde uygulanabilir, pratik, ucuz, tanı değeri yüksek bir yöntem olması dolayısıyla, spinal kord patolojilerinin tanısında uzun bir süre daha kullanılacağı ortaya çıkmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Gillström P., Ericson K., Hindmarsh T.: *Comparison of CT and Myelography in the diagnosis of lumbar disc Herniation*. Archives of Orthopedic and Traumatic Surgery. 106: 12-14; 1986.
2. Schipper J., Kardeun J.W.F.P.: Braakman R., Dongen K.J., Blaauw, G.: *Lumbardisc herniation: diagnosis with CT or myelography?* Radiology 165: 227-231; 1987.
3. Grainger R.G.: *Further developments in water-soluble myelography 1974-1977. Recent Advances in Radiology and Medical Imaging*. Churchill Livingstone. Edinburg, London and New-york 177-194: 1979.
4. Ketonen, Gyldensted C.: *Lumbar diseases evaluated by myelography and postmyelography spinal CT*. Meuroradiology 28: 144-149; 1986.
5. Shapiro R.: *Myelography*. Year Book Medical Publishers Inc. Second Edition Chicago 1986.
6. Haughton V.M., Eldevik O.P., Magnaes B., Amundsen P.: *A prospective comparison of CT myelography in the diagnosis of herniated lumbar disc*. Radiology 142: 103-110; 1982.
7. Modic M., Masoryk T., Boumphrey F., Goormastic M., Bell G.: *Lumbar herniated disc disease and canal stenosis: Prospective evaluation by surface coil MR, CT and Myelography* AJR 147: 1575-765; 1986.
8. Goodman R.E., Zwaag R.V., Kaiser G.M., Acker J.D., Pinals R.S.: *Diagnosis of the diseases of the lumbar spine: Correlation of the CT with myelography and clinical findings*. Southern Medical Journal 80 (7): 855-860; 1987.
9. Yang P.J., Seeley W.G., Carmondy R.F., Seeger J.F., Yoshino M.T., Mockbee B.: *Conventional vs computed radiography: Evaluation of myelography* AJNR 9: 165-168' 1988.